

Sd 10,11-16. Salv 5.3.23

Hospodin řekl Izraelcům: „Což jsem vás nevysvobodil od Egypťanů, Emorejců, Amónovců a Pelištejců? Také Sidónci, Amálek a Maónci vás utlačovali, ale úpěli jste ke mně a já jsem vás vysvobozoval z jejich rukou. Vy jste mě však zase opustili a sloužíte jiným bohům, proto vás už nevysvobodím. Jděte si úpět k bohům, které jste si vybrali, ať vás v čas vašeho soužení vysvobodí!“

Izraelci Hospodinu odpověděli: „Zhřešili jsme. Nalož s námi, jak sám uznáš za vhodné, jenom nás ještě tentokrát vyprosti!“ Odstranili ze svého středu cizí bohy a sloužili Hospodinu. I ustrnul se nad bídou Izraele.

Když v šesti dnech učinil Hospodin nebesa a zemi a všechno jejich tvorstvo a sedmého dne odpočinul, vyvolil si posléze svůj lid. Izrael: modelové vysvobozené společenství, které v tom světě rozmanitých národů uctívajících rozmanitá božstva mělo ztělesňovat, jak krásné, lidské, perspektivní, je žít ve svazku s Hospodinem a chodit po jeho cestách. Jako dar k tomu dostali zemi slíbenou: zemi prostornou, kde se dá svobodně dýchat, a dobrou, kde se dá lidsky žít. Tak dobře, jak to stvořitel zamýšlel. A když ty ostatní národy děti Izraele nepřátelsky utiskovaly, svíraly otrockým poutem, nebo jim arogantně dávaly najevo, že v tomhle světě nemají co dělat (k čemuž zhusta dochází vždycky, když svědkové Hospodinovy lidskosti narazí na nelidskost, svévoli a pýchu majitelů tohoto světa), tehdy je Hospodin vysvobozoval. Rozpáčil pouta svírajícího a tísnivého otroctví. Zahnal nepřítel, planoucího pomstou, potřebou sprovodit je ze světa. Obnovil naději a důvěru, že právě s ním krácejí ke smysluplnému cíli.

Když se však v zaslíbené zemi usadili, opakovaně se stávalo, že na všechny ty činy vysvobozující lásky Boží jak kdyby zapomněli. Jak kdyby z těch pohanských sousedů měli nějaký mindrák..., začali se jim přizpůsobovat a sloužit jejich božstvům, co se tvářila, že jsou těmi správnými majiteli této země. Baalům a ašoretám, bohům aramejským, bohům sidónským, bohům moábským, bohům synů Amónových a bohům Pelištejců. Jestli dobře počítám, je těch pohanských spolků i božstev **sedm**. Čímž nechce vypravěč vyčíslit, kolikrát a s kým byly děti Izraele svému Bohu nevěrné, jako spíš, že se **přizpůsobily právě těm** pohanským autoritám, baalům, bossům, co se tvářila a nechají se uctívat jako páni tohoto světa, páni toho stvoření stvořeného v sedmi dnech. Jako majitelé naší země i zbytku vesmíru. Jako jediní dárci života, živobytí, moci a slávy, až navěky, jen je k tomu potřeba říct to správné Amen. I Izraelci to činili, a se svým Amen se jim klaněli.

Pokračuje to obvykle tak, že je Hospodin nechá, ať si do sytosti užijí, co jsou ta božstva jejich sousedů zač, a když jim pak začnou představitelé té pohanské sedmičky, Amonci, Moabci, Pelištejci a další dávat okusit nelidské moci těch božstev, útisku, hladu, zotročování, strachu, začne Boží lid, tísněn těmi maléry, zas volat o pomoc k Hospodinu. V příbězích knihy Soudců se to opakuje málem jak kolovrátek. Však tomu jeden biblista trochu

s despektem říká „čtyřtakt“: nevěra Božímu lidu, soužení od nepřátel, úpění a obrat k Hospodinu, vysvobození. Jenomže **ono to není nic mechanického**, a už vůbec ne předepsaný bohoslužebný automatismus. Vždyť kdo své prohry líčí především jako důsledek vlastních zbloudilostí, povrchnosti, spoléhání na falešné jistoty, a nevymlouvá se na neodvratné poměry či spiknutí silnějších?

Vypravěči těchto příběhů učí **nesamozřejmě odvaze podívat se** na vlastní příběh skutečně sebekriticky. Když Boží lid volá **zhřešili jsme**, už si sundal růžové brýle. Vymanil se z předsudků o církevní nadřazenosti, z národnostní pýchy, i skupinové sebejistoty, kde si navzájem poklepáváme po rameni jakože nad nás není. A vidí a přiznává velké maléry i nenápadná selhání s bolestnými důsledky. Pojmenovává, v čem ta naše parta, spolek či partaj opravdu za moc nestojí. Kde jsme sloužili falešným božstvům, ať už to je touha vyšvihnout se k moci po zádech druhých, provozování národnostního sobectví, cynická vypočítavost, nadřazenost. Kde jsme zapomněli na lidskost a solidaritu, hleděli si jedině vlastních zájmů, nekriticky se přizpůsobili duchu doby, očeňovali nezaštitěné a vytahovali si triko na ty, kdo se nemohli bránit. Takhle nějak, s pokorou, v nesnadném procesu pojmenovávání vlastních malérů a vadných postojů, které ty maléry přivodily, vyprávějí svědkové Božího lidu svou kající dějepravu. Příběh toho, jak opakovaně sloužili bohům cizím, a kam je to přivedlo.

Izrael nás učí, že je to proces náročný, a někdy bolestný, kde si o sobě musíš přiznat, co bys raději zamluvil a vyretušoval. Ale ten proces je součástí **rozhovoru**, o nás, o mně, **před Boží tváří**. Rozhovoru s naším Bohem. Takhle můžeš odkrývat temná místa a vyznávat, před tváří toho, který se tě, zbloudilého, zaběhlého, zase znova chce ujmout. Před tím, který po tobě nechce, aby ses začal ospravedlňovat, ale který tě přijímá. I s tou historií opakovaných zbloudilostí. Přijímá a **vysvobozuje**. Otevírá kleště, do nichž nás chytla past naší krátkozrakosti a nevěry Hospodinu. Umožňuje znovu se nadechnout – a vykročit. Proto, jako dárcе záchrany se ten Bůh také (s bolestí, a možná trochu ironicky) může zeptat: Copak jsem vás zpod otrokářského biče i nástrah a arogance a ponížení těch sedmi pohanských spolků opakovaně nezachraňoval? Což jste mne nepotkávali a nepoznávali jako Spasitele? estli se vám moje spása přejedla, tak já už vás zachraňovat nebudu... Tak si jděte, a služte těm božstvům, co jim slouží pohané okolo.

A člověka najednou zamrazí. Nejen z toho, jak hluboko jsme klesli, ale především – **o koho bychom mohli přijít**. O toho, který otevírá cestu záchrany. Od něž zní, dnes přišlo spasení. O dárcе svobody, naděje, obnovy života, i když už je všechno ztracený. Někdy teprve tehdy, když hrozí definitivní ztráta, je vidět, co dává Hospodin, Bůh Izraele a Otec JK, a co rozhodně nedávají oni bohové cizí. A když nám to jako Božímu lidu dojde, co to je za dar věřit Bohu, který tohle dává, a že s ním můžeme počítat, začneme se ptát: co dělat? Jak **dát najevo, že my počítáme s ním?** Že počítáme s tím, že který přece jen počítá s námi?

Co dělat?

Izraelci doby soudců na to našli odpověď, když se rozhlédli po svých vesnicích a městečkách nebo předzahrádkách: Začali odstraňovat symboly svého zpohanštění, baaly a aštořety a další poznávací znamení, že tady se slouží těm falešným majitelům. My se můžeme inspirovat těmi, kdo se takto, otřeseni ve svých falešných jistotách, ptají v evangeliu Jana Křtitele: Co máme dělat?

Ptají se tak samospravedliví církevníci, farizeové a zákoníci, ale i takoví posluchači jako výběřčí daní nebo okupační legionáři. A Křtitelova odpověď zní, přestaňte hrabat a drancovat, a místo toho se sdílejte s potřebnými. Když máte moc nebo funkci, přestaňte jí zneužívat a vozit se po podřízených. Nevydírejte slabší. Jinými slovy: Právě tam, kde běžně rozhodují moc, posty a prachy, dejte místo milosrdenství, poctivosti a lidskosti. Nepřehlédněte, že v těch jakoby podřízených, v slabších, chudších, nemajetných, potkáváte lidi. Bližní. Vlastně je to takový pěkný postní program. A nejen pro dobu postní.

I ustrnul se Hospodin nad trápením svého lidu, končí dnešní dobrá zvěst. A když se Bůh Izraele a Otec Ježíše Krista ustrne, to chce vždycky **ukrátit čas protivenství**, dobu sevření a beznaděje, byť by bylo to soužení 100x zasloužené. Jak to dělá? K čemu příběh zamíří? Spíš bychom se měli zeptat, **ke komu?** Totiž k postavě, kterou si tento Bůh vybere a zmocní jako zachránce, jako spasitele. Neboť Bůh těchto příběhů svůj lid i svůj svět plný těch pohanů miluje tak, že vždy pošle nějakého agenta, aby tu věc záchrany, spásy, vysvobození vzal za svou. Vzal na sebe. A příběh toho agenta sledovat znamená kráčet zas kus po cestě záchrany. Po cestě za tím Božím cílem.

Jen se případně nesmíme nechat odradit jeho případnou nepřijatelností. Ale o tom až příště :-)

Amen

Sd 10,11-16. Salv 5.3.23 (Reminiscere)

Píseň 513,1+3

In: Rozpomeň se, Hospodine, na slitování své a lásku svou, které jsou věkům. Hříchy mladosti mé a přestoupení má v paměti nechovej, ale podle milosrdenství svého pamětliv buď na mne pro dobrotu svou, Hospodine. Amen (Ps 25,6n)

Píseň 33,1-3.6-7

Modlitba

Chválíme tě a velebíme, náš Pane, jako toho, který uchystal a koná dílo záchrany. Proto posíláš své služebníky, aby obnovili, to, co zašlo, aby pozvedli padlé, vysvobožovali z pout sobectví, uprostranili pravdě a milosrdenství, obdařili pokojem. V tomhle světě, kde prý vládou jen ostré lokty a ti, kdo umějí prosadit svou třebaš přes mrtvolu, tvé dílo obnovuje lidský vztah k druhým i lidství v nás. Takto překvapuješ, zasahuješ otupělé, zastavuješ ty, kdo se obrátili k tobě zády, směřuješ k sobě. Vždy znovu žasneme nad zvláštností, podivností příběhu spásy. A také jsme otřeseni, když zjišťujeme, jak moc a kde všude jsme se ti vzdálili. Obnov tedy naši důvěru, že i o nás zápasíš, že náš život a běh tohoto světa nevzdáváš. Že smíme mít podíl na slavné budoucnosti i skryté přítomnosti tvého Království. Dej nám to zaslechnout ze slov dobré zprávy o tvé záchraně, dej nám to potkat u stolu Kristova. Amen.

1. čtení: Lk 3,1-3.10-14

Píseň 320

kázání Sd 10,11-16

Píseň 333

CONFITEOR

Ztišme se před naším Pánem a vyznáváme:

Opět dnes stojíme před Tebou, v tento jedinečný okamžik, ne v minulosti ani v budoucnosti, ne ve vzpomínkách ani v touhách, ale před Tebou, který přicházíš. Často na tuto skutečnost zapomínáme. Vyznáváme, že nejsme schopni být tolik otevření, abychom se dokázali vždy pohotově rozhodnout a volit podle Tvého slova. Poselství o tvé záchraně a věrnosti se snažíme obrušovat a jinak přizpůsobovat našim představám. Rozjasni Pane nad námi svou tvář, a rozjasni tak i náš pohled na život, svět, lidi kolem nás. Daruj nám vnímavost a cit pro jedinečnou neopakovatelnou chvíli nyní při slavení tvé hostiny.

V této důvěře tě prosíme: *Smiluj se nad námi.*

Všichni, kdo takto vyznáváte a prosíte, připojte se hlasitým:

PANE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... "

KRISTE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... "

PANE, SMILUJ SE NAD NÁMI "... "

Přijměte slovo milosti:

Ukázala se dobrota a láska našeho Spasitele Boha: On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování. (Tt 2,4)

Pozdravení pokoje

USTANOVENÍ (1K 11)

Pane, způsob svým svatým Duchem, abychom při přijímání chleba a vína byli učiněni jedno s Kristem a se vši jeho církví.

Otevři nám skrze svého Ducha velikost své spásy.

OTČE NÁŠ...

POZVÁNÍ

Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v království Božím

PÍSEŇ při vysluhování 510

Propouštění:

Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte. Říkám vám, že mnozí proroci a králové chtěli vidět, na co vy hledíte, ale neviděli, a slyšet, co vy slyšíte, ale neslyšeli. *Jděte v pokoji.*

MODLITBA

Tobě Pane dobrořečíme za chléb připomínající lásku Kristovu.

Tobě dobrořečíme i za víno z kalicha odpuštění a naděje.

Otevřels' nám s novou silou výhled k tvému království. Tak utvrzuješ naši důvěru, že i při nás konáš svoje dílo a jednou nás přivítáš v cíli. Bože, přijmi náš dík a chválu, že nás neopouštíš a my smíme zakoušet blízkost tvého království. Amen

Píseň: 384

Ohlášení

Přímluvy

Síle tvého smilování svěřujeme, Pane, sebe sama i stvoření, které trpí spolu s námi, trpí naším útekem od tebe. Smiluj se nad utlačovanými, osamocenými, nad plačícími. Dávej sílu k obrácení, k přeměně, smiluj se nad těmi, kteří nemohou, nechtějí projít branou pokání. Dávej sílu k pokoře, těm, jež pokoru neznají. Prosíme tě za lidi uvázané v povoláních, v nichž musí vykonávat příkazy jiných, za všechny, kteří se podvolují falešným nelidským autoritám. Smiluj se nad těmi, kteří tě doposud nerozpoznali. Prosíme tě za kazatele za církev. Smiluj se nad námi kteří Tě hledáme, prosíme, ať nás provází tvá blízkost. Amen.

Poslání Ř 15,1-2

Požehnání Ř 15,13

Píseň 679